

СА БЛАГОСЛОВОМ ЊЕГОВОГ ПРЕОСВЕШТЕНСТВА ЕПИСКОПА ШУМАДИЈСКОГ Г.ЈОВЕЛНА

РАСТКО

ИЗДАЈЕ ОСНОВНА ШКОЛА "17.ОКТОБАР"-ЈАГОДИНА

1700 година - Миланског едикта

Број 13
октобар 2013.

ОДОБРЕЊЕМ ДИРЕКТОРА ШКОЛЕ
БИЉАНЕ МИЛАНОВИЋ
ЧАСОПИС ИЗДАЈЕ
ОСНОВНА ШКОЛА "17. ОКТОБАР"

УЗ САГЛАСНОСТ КООРДИНАТОРА ЗА ВЕРОНАУКУ
НАМЕСНИШТВА БЕЛИЧКОГ ЕПАРХИЈЕ ШУМАДИЈСКЕ
ЈЕРЕЈА МИЛОМИРА ТОДОРОВИЋА
ЧАСОПИС УРЕЂУЈЕ
ВЕРОУЧИТЕЉ **БОРИС МИЛОСАВЉЕВИЋ**

СТРУЧНИ КОНСУЛТАНТИ:
ПЕДАГОГ **МАРИНА АНТОНИЈЕВИЋ**
ПРОТОЂАКОН **НИНОСЛАВ ДИРАК**

ЛЕКТУРА ТЕКСТА
НАСТАВНИК СРПСКОГ ЈЕЗИКА
МАЈА АЛЕКСИЋ

АУТОРИ ТЕКСТОВА
УЧЕНИЦИ НОВИНАРСКЕ СЕКЦИЈЕ

ШТАМПА
ПАПИР КОМЕРЦ - ЈАГОДИНА

ДАРОДАВАЦ ЧАСОПИСА

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
ЈАГОДИНА

Уместо уводне речи

ПОЛА ВЕКА ПОСТОЈАЊА ШКОЛЕ

Пола века није мало,
на једну страну не би све стало,
оно најбитније, кратко и јасно,
прочитајте овде, можете и гласно.
Док дечица израстају у добре људе,
желимо да нам још боље буде.

М. Алексић

1963. ОСНОВАНА ШКОЛА

1969. ШКОЛА ПОЧИЊЕ СА РАДОМ У САДАШЊОЈ ЗГРАДИ

1973. ПОКРЕУТ ОМЛАДИНСКИ КЊИЖЕВНИ ЧАСОПИС „ГОРОЦВЕТ“

1993. ПОЧЕТАК ИЗДАВАЊА ШКОЛСКОГ БИЛТЕНА

2007. ПРВИ БРОЈ ШКОЛСКОГ ЧАСОПИСА „РАСТКО“

2007. ДОБИЈАМО СВЕТОСАВСКУ НАГРАДУ

2007. ЗАМЕЊЕНА ЕЛЕКТРИЧНА ИНСТАЛАЦИЈА; САНИРАНИ САНИТАРНИ ЧВОРОВИ У МАТИЧНОЈ ШКОЛИ, ВРАНОВЦУ И ШТИПЉУ

2008. НОВА ОГРАДА ОКО ШКОЛСКОГ ДВОРИШТА; ЗАМЕЊЕН КРОВНИ ПОКРИВАЧ; ИЗГРАЂЕНИ СПОРТСКИ ТЕРЕНИ У ВРАНОВЦУ И ГОРЊЕМ ШТИПЉУ

2010. КОМПЛЕТНО РЕНОВИРАНА ЗГРАДА

2010. ФОРМИРАН ДИГИТАЛНИ КАБИНЕТ

2010. ОДРЖАН ПРВИ МОБИ ФОТО-ФЕСТ У СРБИЈИ
„СВЕТЛОТИСИ“

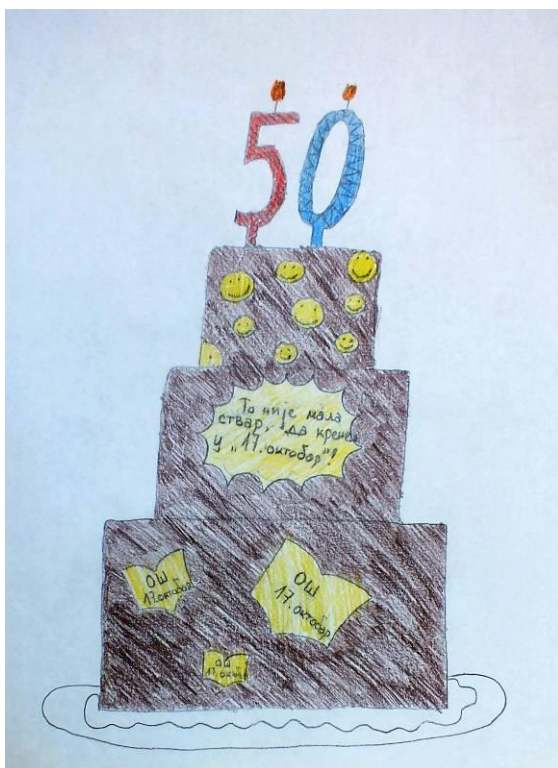
2011. ОТВОРЕНА МИНИ-ГАЛЕРИЈА „ОДМОР“ У ХОЛУ ШКОЛЕ

2011. ОРГАНИЗОВАН ФЕСТИВАЛ НАУКЕ „НАУК НИЈЕ БАУК“

2011. УКЉУЧЕЊЕ У МЕЂУНАРОДНИ ПРОЈЕКАТ „ТЕМПУС“

2012. СЕРТИФИКАТ „ШКОЛА БЕЗ НАСИЉА“

УРЕДНИШТВО

„Школска торта“ - Ива Миленковић 4/2

У СВЕТУ ПОСТОЈИ ЈЕДНО ЦАРСТВО

ШКОЛА

Шта би ми без школе били,
Шта би ми без школе радили?
Као птица без својих крила,
Као кућа без крова и ловац без улова.
Очи би нам биле тужне, песмице би биле ружне,
Не би знали шта је бајка, осим оне што прича мајка.
Лепо је ђак бити, лепо је толико ствари научити
И другова пуно стећи, ето, то вам могу рећи.
А кад прођу ђачке муке, научимо све науке,
схватићемо, најлепше је доба, од колевке-па до гроба.

Лена Живановић

„Волим матиш“ - Мијат Јовић

МОЈА ШКОЛА

У школи се учи и добија знање,
Ту су и другари
и нико нам игру не квари.
"17. октобар" школа је моја,
наравно и твоја,
то је школа најбоља.

Братислав Милићевић 3-1

Андреја Илић 3-4

РАСТКО

Рано су песме и цртежи на пут пошли.

А шта мислите шта су спаковали?

Спаковали су пун кофер идеја
на које су дечаци и девојчице дошли!

Толико је ствари о којима су маштали,

Како све ово да прочитам ја?

Одозго, слово по слово, до краја!

Јефимија Вукићевић 4-4

Вања Стојановић 3-2

РАЗВИГОР

Има један ветар благи,
Ветар благи миришљави
Са пролећем што се јави
Што природу из сна буди.
Кроз природу кад проструји
живот са њим заруји.

Голе гране озелене,
а пупољци поцрвене
миомирис осећа се,
пустош у рајски врт претвори се.
Природа из сна се буди
РАЗВИГОРУ ветре благи!

Анђела Младеновић 3-5

Тадија Пантелић 1-2

МИЛАНСКИ ЕДИКТ 313. ГОДИНЕ

Хришћанима, али и свима осталима, без изузетка, даје се и потврђује слобода избора и следовања вере... из овог документа се види како је велики значај и важност пред римским државним законима имала уопште вера и религија као таква.

ПОРТРЕТ ЦАРА КОНСТАНТИНА, 325–330.

Шупље ливена Бронза; висина 24 cm

Случајни налаз, Ниш; археолошка збирка Народног музеја, Београд

Бронзана глава императора Гаја Флавија Валерија Аурелија Константина (272–337) вероватно је била део монументалне статуе, а свакако је један од најлепших римских портретних дела уопште.

Оригинални документ који су цареви Константин Велики (+ 337) и Лициније (+ 324) издали у фебруару 313. године у Милану (Медиоланум), до данас није сачуван. Црквени историчар Јевсевије Кесаријски (+ око 340) у својем делу **Црквена**

историја, доноси неколико докумената које је превео са латинског језика а којима се регулише однос Државе и хришћанске Цркве. Оно што данас имамо као Милански едикт код Јевсевија Кесаријског и Ликтанција је уствари Ликинијев рескрипт који је он обнародовао 13. јуна 313. године на Истоку, у Никомидији. У том рескрипту он се позива на претходни договор двојице царева који се догодио на Западу, у Милану.

Из садржаја текста Миланског едикта види се, пре свега да је и пре 313. године на државном нивоу разматрана могућност да Хришћанство буде пред римским државним законима признато за слободну и дозвољену веру. Чак су у том погледу били и издати одређени законски прописи. Међутим, назире се чињеница да сви релевантни државни фактори нису били сагласни са тиме да Хришћанство добије статус слободне и признате вере. И после доношења тих закона било је много случајева **„да су неки између њих (хришћана) били прогнани и спречавани да исповедају своју веру“**. С друге стране, из овог истог документа се види како је велики значај и важност пред римским државним законима имала вера и религија уопште као таква. Хришћанима, али и свима осталима, без изузетка, даје се и потврђује слобода избора и следовања вере, јер је то, између осталог, корисно и за саму државу: **„... на тај начин нам Божанство (Бог) и небеска моћ могу помоћи, нама и свима онима који су под нашом влашћу“**.

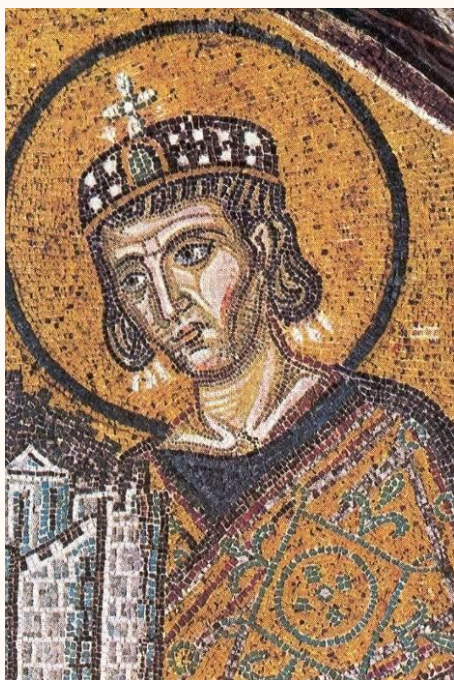
Што се пак тиче самих хришћана, законодавци у Милану својом одлуком истовремено увиђају да су хришћани до тада били неправедно прогоњени и материјално оштећени само зато што су исповедали, по државним прописима, недозвољену веру. Зато законодавац сада настоји да те грешке исправи. По Миланском едикту, хришћани су, не само постали равноправни као и сви други верујући људи, већ се према њима сада исправљају раније учињене неправде. Наиме, конфисковану и одузету имовину, материјална добра у поседу хришћана и њихових заједница, по овом закону треба сада безусловно вратити. Пре свега овде се имају у виду, **„њихова места, на којима су се они (хришћани) имали обичај да се раније**

окупљају (на молитву)". Реч је о богослужбеним местима, храмовима, односно црквама и другим објектима и местима која су имала функцију храма или цркве, а која су била одузета, продата, поклоњена или пак на неки други начин отуђена. Сада се захтева од тренутних власника таквих места и имовине хришћана уопште, да бесплатно и без икакве надокнаде, ту имовину и поседе врате хришћанима. Тренутним власницима ће сама државна власт преко месних судова (магистрата) надокнадити штету. Даље се јасно помиње хришћанска заједница као корпорација, односно уређена асоцијација, тело или сабор хришћана. Реч је дакле о постојању Цркве као организоване институције и заједнице, која сем богослужбених места цркава, поседује у свом власништву у имовинско-правном погледу и друга материјална добра и некретнине, а која су им по раније важећим законима одузета, односно, без икакве надокнаде конфискована. Законодавац на крају инсистира да овај закон буде до краја испоштован и у дело спроведен, јер је, како се даље каже, од општег интереса: **..... да би наше наређење било што је брже могуће испуњено, да би у том послу нашем благонаклоношћу био постигнут општи и јавни мир."**

ТЕКСТ МИЛАНСКОГ ЕДИКТА ГЛАСИ:

„Разматрајући већ одавно да не треба одбацивати слободу вере, већ да треба свакоме препустити да се, по моћи свога разума и воље, посвети божанским стварима према склоности свакога. Обратили смо се и хришћанима да и они чувају своју веру и побожност. Али, пошто су очигледно многа и различита мишљења била додата том рескрипту, којим се тим истим хришћанима давала горе наведена могућност, догодило се да су неки од њих (хришћана) били убрзо после тога лишени права на заштиту.

Мозаик - Свети Цар Константин

Када смо ја, Константин Август, и ја Ликиније Август, срећно стигли у Милано, и када смо узели у разматрање све што је благополучно за напредак и тицало се друштва, међу осталим стварима које су нам изгледале да могу бити корисне за све у сваком погледу, ми смо одлучили, изнад свега и на првом месту,

да издамо правила која осигуравају поштовање и уважавање Божанства. Одлучили смо, другим речима, да дозволимо и хришћанима и свима другима слободу избора и да следују вери коју би они желели, као и било којој божанској или небеској ствари, да би могли и ми и сви они који су под нашом влашћу добар и миран живот водити. Тако дакле, здравим и правилним расуђивањем, одлучили смо да не треба апсолутно никоме одбијати право (слободу) да следује и изабере побожност и веру хришћана, и да сваком буде дата могућност (слобода) да промишљено приступа оној вери, коју он сам сматра да му је корисна, тако да би Божанство могло да нам испуни у свему своју заштиту и добротинство. Ово нам беше по вољи (одговарало нам је) да издамо овај рескрипт, да тако напишемо да би после потпуног укидања постојећих прописа у нашим претходним писмима посланим Твојој Оданости поводом хришћана, били укинута и они који би изгледали сасвим неправични и страни нашој благодати, и да сада слободно и једноставно, свако од оних који су се слободно определили да држе хришћанску побожност, да је држе без икаквог узнемиравања. Ево шта смо одлучили да објавимо у потпуности твојој брижности, да би ти знао да смо ми дали слободну могућност и без препрека мало пре поменутих хришћанима да практикују њихову веру. Пошто твоја оданост види да ми нудимо (хришћанима) ову слободу без икаквих ограничења, такође види да и другима, који исто желе, слободна је могућност да следе њихова убеђења и њихову веру, што очигледно одговара миру нашег времена: према томе, свако има могућност да изабере и практикује веру коју хоће. То је од нас потекло, јер немамо намеру да икоме ограничимо (умањимо) нити култ нити побожност. И, између осталог, ево шта ми одлучујемо што се односи на хришћане: њихова места на којима су они имали обичај да се раније окупљају, а поводом којих је у једном раније посланом писму Твојој Оданости било установљено једно друго правило које је одговарало претходном времену да, или да су их (поменута места) купили, било од нас, било од неког другог, нека ова места буду уступљена поменутих

хришћанима бесплатно и без захтевања било какве надокнаде. А сваки нехат или двосмислица нека остану по страни. И ако су неки добили та места сада, нека их врате, што је брже могуће поменути хришћанима. Тако ако су поседници таква њихова места купили или их поклоном добили у садашњости и жале се нашој доброту због нечега, нека се обрате суду месног магистрата, како би им нашом племенитошћу била дата надокнада. Сва добра морају бити враћена хришћанској заједници (телу хришћана) твојим старањем без икаквог закашњења и у потпуности.

И пошто ови хришћани немају само она места у којима су имали обичај да се окупљају, већ имају и друга места, што је познато, а која не припадају њима појединачно, него достојанству њихове заједнице, што ће рећи хришћанском друштву, ти ћеш наредити да сва њихова добра по закону који смо претходно навели, буду апсолутно враћена, без икаквог оспоравања поменути хришћанима, то јест њиховом телу и (свакој) заједници (сабору). Горе наведене одредбе морају бити јавно поштоване, тако да они који их спроведу не добију накнаду, као што смо мало пре рекли, а они могу да се надају накнади за себе према врлини наше доброту. У свему томе, ти мораш посветити горе поменутом телу хришћана највећу могућу ревност, да би наше наређење било што је брже могуће испуњено, да би у том послу нашом благонаклоношћу био постигнут општи и јавни мир.

Овом одредбом, како је напред речено, сигурно ће Божанско старање за нас, које смо ми већ у многим стварима искусили, остати чврсто за сва времена. И да би речи нашег изложеног закона и наше доброту могле бити стављене на знање свима, упутно је да оно што смо ми написали буде објављено твојим наређењем и да дате до знања свима, тако да се о овај закон наше доброту нико не може огрешити."

Др. Радомир Поповић

Васељенски Сабори, Одабрани документи, допуњено издање,
Хришћанска мисао, Србиње, Београд, Ваљево, 1997. Стр. 179 - 183

СВЕТИ ЦАР КОНСТАНТИН И ЦАРИЦА ЈЕЛЕНА
(21. мај/ 3. јун)

Родитељи Константинови беху цар Констанције Флор и царица Јелена. Флор имаше још деце од друге жене, но од Јелене имаше само овога Константина. Три велике борбе имаше Константин кад се зацари: једну против Максенција, тиранина у Риму, другу против Скита на Дунаву и трећу против Византинаца. Пред борбу са Максенцијем, када Константин беше у великој бризи и сумњи у успех свој, јави му се на дану пресјајан крст на небу, сав окићен звездама, и на крсту стајаше написано: ОВИМ ПОБЕЂУЈ. Цар удивљен, нареди да се скује велики крст, сличан ономе што му се јави и да се носи пред војском. Силом крста, он

задоби славну победу над бројно надмоћнијим непријатељем. Максенције се удави у реци Тибру. Одмах потом Константин изда знаменити Едикт у Милану 313. године, да престану гоњења хришћана. Победивши Византинце, он сагради диван престони град на Босфору који се од тада прозва Константинопољ.

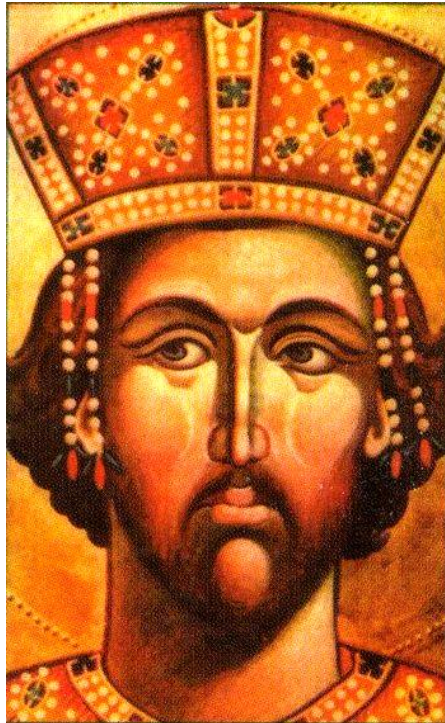
Но, пред Константин паде у тешку болест проказну. Жречеви и лекари саветоваху му као лек купање у крви заклане деце. Он то одби. Тада му се јавише апостоли Петар и Павле и рекоше му да потражи епископа Силвестра који ће га излечити од страшне болести. Епископ га поучи вери хришћанској и крсти, и прописа ишчезе са тела царевог. Када наста раздор у цркви због смутљивог јеретика Арија, цар сазва I васељенски сабор у Никеји 325. године, где се јерес осуди, а Православље утврди. Света Јелена, благочестива мајка царева, ревноваше много за веру Христову. Она посети Јерусалим и пронађе Часни Крст Господњи и сазида на Голготи цркву Васкрсења и још многе друге цркве по Светој Земљи. У својој осамдесетој години престава се ова света жена Господу 327. године. А цар Константин надживи своју мајку за десет година и упокоји се у својој шездесет петој години, у граду Никомидији. Тело његово би сахрањено у цркви Светих Апостола у Цариграду.

„Хришћански свет“ - Миња Милојковић 2-3

ПИСМЕНОСТ У ДОБА ДЕСПОТА СТЕФАНА ЛАЗАРЕВИЋА

Образовање у средњовековној Србији стицало се углавном под окриљем цркве. Манастири су тако представљали својеврсне школе, а не само места за богослужење, јер је богослужење је захевало писменост. Писменост и друга знања, старији дечаци и младићи стицали су и по училиштима, која су водили световни учитељи, али нажалост о томе се мало зна, а та училишта су била доступна једино синовима властеоских породица.

Деспот Стефан Лазаревић (1377-1427.) био је не само велики владар, него и веома образован човек. Мада је владао земљом и заповедао војском, он се толико старао о књигама, као

да никаквих брига и drugih послова није имао. Био је веома вешт песник и писац, имајући увек на уму да тамо где нису успеле војске које су бориле, и оружје многих лађа, ту је успевала једино висока просвећеност.

У новој престоници деспотовој, Београду, био је створен и центар културе и уметности за српски народ. У деспотовој земљи стекли су се у то време најписменији људи, монаси из грчких, бугарских и српских крајева, освојених од Турака, али не само због слободe у деспотовој земљи, него и због високе духовне просвећености која је ту владала. У Београду је под деспотовим надзором створена најбоља школа словенског и српског језика и писмености, а уз то и школа преводилаца и преписивача богословских, историјских и филозофских дела.

Манастир Манасија

Деспот ће ускоро створити још један духовни и културни центар, а то је манастир Манасија у Ресави. То је утврђење које је подигнуто између 1407. и 1418. године. Ту су у чувеној

Ресавској школи превођене и преписиване књиге и усавршаван правопис старог српског језика, у чему су се истицали Константин Филозоф и митрополит Григорије Цамблак.

Сам деспот Стефан истакао се у њеном раду познатим песничким делом „Слобо љубве“, затим Рударским закоником и законом за Ново Брдо.

По деспотовој жељи и заповести један учени монах, преводилац, превео је са грчког четири Књиге Царства, записавши на њима ово: „Ове четири Књиге Царства преведох са грчких књига на спрски језик благочестивоме и христољубивоме и самодршцу Срба, господину мојему деспоту Стефану, по дарожљивости и милостивости новоме Киру, по слатокоречивости другоме Манасији, а по просветољубљу премудроме Соломону.“

Манастир Каленић

Вукан Лазич 8-3

О друштву „Свети Сава“

Друштво „Свети Сава“ основано је 24. августа 1886. године у Београду, са циљем да се помогне српском живљу на просторима старе Србије и Македоније, угњетеном од турских окупатора, али и од бугарских намера да овладају овим просторима.

Оснивач и организатор друштва, чији је циљ био, пре свега, ширење просвете и културе, био је професор историје Светомир Николајевић, као и одређени број српских интелектуалаца који су успели да уз велику помоћ Министарства просвете и црквених дела и Министарства спољних послова Краљевине Србије, у неколико наредних година видно побољшају положај српских школа и цркава на наведеном подручју.

Осим што је, за кратко време друштво „Свети Сава“ постало значајни и утицајни патриотски делатник у неослобођеним јужним српским крајевима, имало је и успешну издавачку делатност. Од свих издања, најзначајнији је био часопис „Браство“, који је покренут 1887. године.

Остало је забележено да је најзначајнији период у раду друштва био од 1886. до 1891. године. То је било време његовог најсвеобухватнијег деловања на решавању бројних проблема српског становништва на поменутих територијама и њихово повезивање путем културе, просвете и вере са матицом земљом.

И поред бројних проблема, друштво „Свети Сава“ је радило до 1941. године, да би се након више од пола века паузе, реосновало 22. јануара 1994. године у Београду. Друштво „Свети Сава“ и данас делује, као ванстраначко и хуманитарно удружење уз назнаку да све акције друштва педантно прати часопис „Браство“ од 1997. године.

Посебно вредна делатност новопокренутог друштва „Свети Сава“ је организовање светосавских књижевних и ликовних конкурса за ученике основних и средњих школа у Србији и награђивање најбољих радова на истим, као и организовање Савиндана у српским заједницама ван Србије.

*Професор историје,
Нинослав Станојловић*

„Хришћански свет“ – Кристина Јовановић 2-3

ЉУБИ БЛИЖЊЕГА СВОГА КАО САМОГ СЕБЕ

Шта је то сестринство? Реч од једанест слова или нешто више? Имам две сестре. Наравно некад се наљутимо једна на другу, не причамо и свађамо се. Поред свега тога много их волим и што постајем старија, видим колико ми значе.

Дуго нисам била код куће, заправо, била сам болесна, па самим тим нисам била уз породицу, већ у болници. Гледала сам људе на телевизији и у окружењу како болују од тешких болести. Наравно, нисам ни у сну помислила да тако нешто може мени да се деси. И дан- данас не могу да се помирим са тим. Десило се прошле године, у новембру. Доктори из Јагодине су ме пребацили у Београд на Институт за мајку и дете на Новом Београду. Открили суда у себи имам нешто што ми смета и наноси бол од малена. После разних испитивања доктори су установили да имам тумор. Звучи језиво? Другачије је када је реч о теби самом. Операција је била неминовна.

„Моја породица” – Мiona Сарић 4-1

Била сам забринута, далеко од породице, сама у мрачној соби, од јутра до мрака. Лежећи, размишљала сам, и схватила која је права вредност заповести која гласи „Љуби ближњег

свога као самог себе". У соби са мном је била и једна девојчица, такође болесна. Мама и тата су ми свакодневно долазили у посету. Моја другарица по болести и ја смо се дружиле. Једном приликом сам је питала шта жели да буде кад порасте кад порастеш, а она ми је одговорила да жели да буде срећна. Била сам затечена тим одговором. Многи људи мисле да ће постати срећни када купе себи нов ауто и нову гардеробу. Да ли је то срећа? Наравно да није. Срећа су тренуци за које се треба изборити. Тек тада сам постала свесна колика је вредност породице и колико им је стало до мене. Највећу подршку и веру у оздрављење, пружале су ми сестре.

Свануо је тај 26.11.2012. Операција је трајала три сата. Дан након тога су ме пустили кући. Код куће су ме сви лепо дочекали. И другови из одељења су ми приредили незабораван дочек кад сам кренула у школу.

Сада сам добро, полако се враћам у нормалу. Надам се да се нешто слично никоме неће десити. „КАДА ЈЕ ЧОВЕК ЗДРАВ ИМА 1000 И ЈОШ ТОЛИКО ЖЕЉА, АЛИ КАДА ЈЕ БОЛЕСТАН ИМА САМО ЈЕДНУ ЖЕЉУ, ДА ОЗДРАВИ“.

Мина Јаковљевић 6/1

НЕ УЗИМАЈ УЗАЛУД ИМЕНА ГОСПОДА БОГА СВОЈЕГА

Схватање Бога као личности засновано је на вери у Бога коју нам је објавио и проповедао Господ Исус Христос - Син Божији. Све што постоји, Бог је слободно створио сам из љубави и жели да све слободно постоји. Ми, хришћани, верујемо да се Бог може упознати као личност и то само у слободној заједници човека са Богом која се остварује на Светој Литургији. Та заједница слободе и љубави остварује се у сједињењу са Господом Исусом Христом, Сином Божијим који је постао човек не престајући да буде Бог. Та слободна љубав, уједно је и захвалност Богу за све оно што он чини за нас.

Природно је да будемо захвални за све што је Бог за нас учинио. Чак је природно и да тражимо нешто од Њега. Али то

што тражимо од Бога мора бити долично . У молитвама можемо тражити све што је добро, али пре свега треба тражити Царство небеско, а све остало ће нам се додати. Треба се молити и веровати, јер Господ слуша све наше речи, молитва нам доноси осећања блажености, спокоја и мира. Тако ћемо имати више љубави и разумећемо једни друге .

Зато не треба од Бога тражити материјалне ствари , јер ће нам стрпљење и вера у Сина Божијег све то донети. Не треба бити нестрпљив у својим захтевима, јер Бог тачно зна шта је најбоље за нас и никада нас неће напустити на овоземаљским стазама, па чак и ако ми њега напустимо. Стога, само обраћање Богу би требало да буде са пуно љубави и пажње, као кад разговараш са најбољим пријатељем.

Ђорђе Стевановић 6-1

„Љубав је Бог“ - Марија Бракус 2-3

ЉУБИ БЛИЖЊЕГА СВОГА КАО САМОГ СЕБЕ

Свака од десет Божијих заповести има свој значај и све су подједнако важне. Прича коју ћу вам испричати говори о љубави и значају мени најлепше Божије заповести. Једног дана, двоје деце, брат и сестра, упитали су своје родитеље колико им кошта један сат на послу. Родитељи су били збуњени оваквим питањем, али после мало размишљања су им рекли да кошта 60 динара. Већ сутра су се деца одвојила уштеђевину од џепарца и одлучили да је дају својим родитељима. Њихови родитељи су поново били није им падало на памет зашто им деца дају тај новац. Када су их питали због чега то раде, деца су им рекла да само желе да им плате један сат на послу и да тај један сат проведу са њима. Родитељи су били тужни и одлучили да проводе више времена са њима. Од тада им је сваки тренутак био испуњен јер ничег лепшег нема, него када је породица стално на окупу.

Александра Илић 6-1

„Моја породица“ – Вида Јовановић 2-3

ПРИЈАТЕЉСТВО

Ко су заправо пријатељи? Постоји безброј одговора на ово, наизглед, једноставно питање. Једни тврде да прави пријатељи заправо не постоје, а други опет верују да постоји право пријатељство и људи који су спремни да вам помогну и у добру и у злу . Није лако сагледати ко ти је прави пријатељ. Можеш имати безброј другова и дугарица , али ретки су прави пријатељи који су са тобом кад плачеш и кад се смејеш . Прави пријатељ те увек разуме, увек је уз тебе и храбри те, подржава. Уз тебе је и у добру и у злу . Верујем да постоје прави пријатељи. Многи људи улазе у наш живот и излазе из њега брзином светлости, неки оставе траг у нашим срцима, а неке заборавимо. Људе који су нам пријатељи не можемо лако заборавити. Другари су нам важни у животу, и што их је више, ми смо богатији . Они нас разумеју и када ћутимо, опомену нас када грешимо и знају да признају своје грешке. Прате као сенке. Имам пуно пријатеља који ме разумеју, на које могу да се ослоним и да будем сигуран да ме никад неће изневерити . Они су светла тачка у мом животу . Наравно да постоје и разочарења када схватимо да се са нама неко дружи само из користи .

„Пријатељство“ - Нађа Зарков 4-2

Мислим да је за право пријатељство потребан дуг временски период.

Немогуће је тачно одредити тренутак рађања пријатељства. Као што постоји кап која препуни суд кад га пуните, тако након низа пријатних гестова постоји онај који вам препуни срце. Треба разликовати пријатељство од другарства, јер је оно много дубље, драгоценije, лепше и дуже траје. Права пријатељства трају од детињства до дубоке старости. Свако види како изгледаш, а једино прави пријатељ те познаје.

Истина је да не ценимо оно што имамо све док то не изгубимо. Тако је и са пријатељством. Треба га ценити и поштовати, јер бити некомпријатељ и имати пријатеље је највећа животна драгоценост.

Џилип Максимовић 7-3

„Божији свет” - Вера Тодоровић 4-4

ИНТЕРВЈУ - Наш учитељ...**1. За почетак нам се представите.**

Зовем се Зорица Павловић, по занимању сам учитељица и радим у ОШ „17.октобар“.

2. Коју сте школу завршили и кад?

Завршила сам Учитељски факултет, 1984. године.

3. Колико дуго радите у нашој школи?

Већ 17 година.

4. Како сте одучили да се посветите баш раду са децом?

Посао којим се бавим је по мени најлепши посао. Обожавам рад са децом, дивна су.

5. Колико сте задовољни успехом наших ученика на такмичењима?

Веома. Увек има добрих такмичара и сваке године остваримо запажене резултате. Ове године мој ученик има 2. место на општинском такмичењу.

6. Да ли имате хоби?

У слободно време волим да се бавим разним стварима, али најрадије читам.

7. Какав је Ваш став према вери?

Верник сам. Поштујем веру и посећујем цркву.

8. Да ли сте некада размишљали да се бавите неким другим послом?

Не, никада.

9. Шта бисте за крај поручили нашим читаоцима?

Поручила бих свима да буду вредни и поштени људи.

„Другарство“ - Тијана Томић 4-2

ИНТЕРВЈУ - Наш наставник...

1. За почетак нам се представите.

Ја сам Марија Ивановић Ђаповић и професор сам француског језика.

2. Коју сте школу завршили и кад?

Завршила сам Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу, 2008. године.

3. Колико дуго радите у нашој школи?

Ово је пета година.

4. Да ли сте некада размишљали да се бавите неким другим послом?

Да, док сам студирала, али је овај посао изабрао мене и сад видим да је добро што се тако завршило.

5. Шта Вас је привукло баш овом послу?

У овом послу ми се највише свиђа управо рад са децом и то што не учим само ја њих, већ и од њих.

6. Да ли сте задовољни резултатима ученика на такмичењу из француског језика?

Наравно. Прошле године су се две моје ученице пласирале на окружно такмичење. Надам се да ћемо ове године стићи и до Републичког.

7. Какав је Ваш став према вери?

Верник сам.

8. Шта бисте за крај поручили нашим читаоцима?

Путујте, учите језике, пробајте разне светске кухиње и видећете колико је живот леп и пун изазова.

*Анастасија Станковић
Дуња Димитријевић
Андријана Алексић
8-3*

„Другарство” - Анастасија Михајловић 4-2

ВУК СТЕФАНОВИЋ КАРАЦИЋ

Вук Стефановић Караџић је најзначајнија личност српске књижевности прве половине 19. века. Остао је запамћен као књижевник, филолог, сакупљач народних умотворина, историчар и реформатор српског језика и правописа, али и као творац прве српске граматике и речника.

Рођен је 1787. године у селу Тршићу код Лознице. После петоро мртворођене деце, његови родитељи су новорођеном сину дали име Вук како би га заштитили од болести и злих сила. Као мали је био доста болешљив. Хтео је да учи и отац га је одвео у манастир код калуђера који су га терали да чува овце, уместо да га подучавају. Одлази у Сремске Карловце да учи гимназију, али га нису примили јер је престарео.

Једно време је био ученик Доситеја Обрадовића. Убрзо се разболео од туберкулозе и остао хром. Учествовао је у Првом српском устанку као писар и чиновник, а након слома устанка преселио се у Беч, 1813. године. Док је био у Бечу његов рад су приметили учени људи. Ту је упознао и Гетеа и Јернеја Копитара, цензора словенских књига. По наговору Копитара креће у прикупљање српских народних песама, реформу ћирилице и борбу за увођење народног језика у српску књижевност. Вук је написао и прву граматику српског народног језика чији је циљ био упрошћавање азбуке и правописа. Вук је у њој применио ринцип "Пиши као што говориш, читај како је

написано". Усавршио је српско ћирилично писмо и створио азбуку од тридесет слова, где се сваки глас записује једним словом. Сакупљао је и објављивао народне умотворине: песме, приповетке и пословице и тиме чувао од заборава народно благо. Описменио је и кнеза Милоша Обреновића. Година 1947. је година Вукове победе и година у којој је српски народни језик ушао у књижевност. Вук је био цењен у Европи, добио је много одликовања и био је члан академија наука и научних друштава.

Вук је умро 1864. године у Бечу. Касније су његови посмртни остаци пренети у Београд и уз највише почести сахрањени у порти Саборне цркве. Данас, Вук Стефановић Караџић заузима почасно место у Музеју воштаних фигура у Јагодини.

Иван И. и Алекса Н. 5/3

Маша Јеремић

ХАЈДУК ВЕЉКО У ЈАГОДИНИ

Хајдук Вељко Петровић рођен око 1780. године, а страдао од Турака 28.07.1813. Био је танка и висока струка, малих бркова, подучачких усана, смеђе косе. Глас му је

био крупан, имао је дуге, суве образе и подучачак нос. По срцу и по телесном јунаштву био је први јунак, не само у Србији него и у целој Европи у оно доба. Вељко је рођен у селу Ленувцу код Зајечара. Највиша кула у којој је седео Вељко названа је Баба Финка. Женио се двапут. Прва жена била је Марија, најмлађа сестра по мајци Станоја Главаша, али она није могла да поднесе хајдучки живот, па су се развели. Друга жена била је Чучук Стана (Чучук-мала, што значи мала Стана).

После Вељкове смрти удала се са другог чувеног јунака, грчког капетана Јоргача. Са Маријом је Хајдук Вељко имао једног сина Радована, а потомци Хајдук-Вељка живели су у селу Дубона и презивају се Хајдуквељковићи. Вељко је имао свог омиљеног коња који се звао Кушља. Вељко је био хајдук од 1803. Он је био јак, племенит и сналажљив човек.

Често је свраћао у Јагодину где је имао и свој конак. Хајдук Вељков конак потиче с краја 18. или почетком 19. века. У старој Јагодини у овом периоду насеља су се формирала око Цариградског друма. Конак је био једина сачувана грађевина типична за нашу архитектуру из тог

периода, грађена у балканско-оријентално стилу. Према овдашњој легенди, Хајдук Вељко Петровић је ову грађевину освојио у двобоју са Турчином, који је био њен први власник. У кући је живела једна од бројних јунакових љубавница, а он је ту окончао када је, идући из битке у битку, пролазио кроз Јагодину. Ова трошна гарађевина балканско-оријенталног типа, налазила се преко пута Окружног суда, срушена је у лето 1999. године, након велике поплаве. Конака више нема, али Јагодинци чувају успомену на овог великог јунака. Једна од јагодинских улица носи његово име.

Испред воштане фигуре Хајдук- Вељка можете осетити дух прошлих времена и старе Јагодине. Зато, посетите наш Музеј воштаних фигура и сигурно ћете открити још много тога занимљивог.

Миљана Милачић 5-4

„Стара Србија” – Рајић Богдан 3-3

ИГУАНА

Игуана је гмизавац који настанјује тропске области Кариба, Централне и Јужне Америке. Зелена игуана је најраспрострањенија и често се чува као кућни љубимац. Игуане су познате по великим варијацијама у изгледу, па могу бити црвене, плаве, а у неким областима љубичасте, па чак и црне, али су то све заправо варијације зелене игуане. Оне могу достићи дужину од 1,5 м и тежину од 10 кг. Обично живе 20-35 година, али је забележено да је једна зелена игуана, чувана као љубимац, доживела 69 година.

Природно станиште су им тропске кишне шуме, у околини река и потока. Имају развијене нокте и дуге прсте, па највећи део свог живота проводе на гранама дрвећа. Зелене игуане имају ред шиљака на леђима који служе за одбрану од грабљивица. Реповима могу да задају јаке ударце, а у случају да их велика грабљивица ухвати за реп, један његов део може да се одломи без већих последица. Реп се релативно брзо регенерише. Игуане имају веома добро развијен подваљак који им помаже у одржавању телесне температуре. Игуане су претежно биљоједи. Хране се поврћем, воћем, цвећем и понекад

инсектима. Игуане воле да леже на сунцу. Одговара им температура од 28-34 степена. Нису агресивне. Игуане су веома интелигентне, па могу да буду веома послушне и лако се дресирају. То је разлог због кога су у последње време све популарније као кућни љубимци. Игуана у нашем Зоолошком врту је била баш дружељубива па је и стрпљиво позирала док смо је сликали.

Иван И. и Алекса Н. 5/3

„Шарени свет” - Марковић Марија 3-5

„Мој свет” - Василија Томашевић 1-2

МАНАСТИР СТУДЕНИЦА

Манастир Студеница је један од највећих и најбогатијих манастира Српске православне цркве. Налази се 57 km од Краљева, а основао га је Стефан Немања 1190. године. Утврђени зидови манастира окружују четири цркве: Богородичну цркву и Краљеву цркву (Цркву Светих Јоакима и Ане), обе изграђене од мермера, цркву Никољачу (Цркву Светог Николе) и још једну цркву, очувану у темељима. Манастир је познат по својој колекцији фресака из 13. и 14. века.

Манастир Студеница је посвећен Успењу пресвете Богородице. Прва фаза радова је завршена у пролеће 1196, када је Стефан Немања препустио престо свом сину Стефану Првовенчаном и повукао се у своју задужбину. Кад је касније отишао у манастир Хиландар, Стефан Првовенчани се бринуо о Студеници. Тамо је Немања примио монашки постриг и име Симеон. Свети Симеон је умро у Хиландару 1199. Немањин трећи син Сава Немањић је, након што је помирио своју браћу Стефана и Вукана, пренео мошти Светог Симеона у Студеницу где су и дан данас. Под Савиним старатељством, Студеница је

постала политички, културни и духовни центар средњовековне Србије. Уз остала своја дела, Сава је написао Студенички типик, у ком је задао устројење монашког живота у манастиру Студеница. У Житију Св. Симеона Немање, описао је живот свог оца Немање (Св. Симеона) оставивши изворе о духовном и монашком животу у његовом времену.

Од пада последње српске средњовековне државе 1459. године, Турци су често нападали манастир. Прва значајна рестаурација је извршена 1569. када су фреске Богородичине цркве поново насликане. Почетком 17. века, пожар и земљотрес су оштетили манастир, а историјски документи и значајни делови уметничке баштине су уништени и изгубљени заувек.

Богородичина црква је једнобродна црква с куполом. На њеном источном крају је тространа апсида, а на западном је краљ Радослав дозидео велику припрату. На северној и јужној страни су предворја. Фасаде су изграђене од блокова белог мермера. Изнутра је црква обложена туфом. Споља гледано, у цркви се складно мешају романички и византијски стил. Мешавина та два стила ће на крају произвести посебан стил архитектуре познат као Рашка школа.

Северозападно од Богородичине цркве је Црква Светог Јоакима и Ане, позната и као Краљева црква, по свом ктитору, краљу Милутину. Црква је саграђена 1314. у облику сажетог крста с октогоналном куполом. Изграђена је од камена и туфа, а фасаде су обложене гипсом.

Комплекс манастира обухвата и цркву Никољачу, једнобродну црквицу без куполе, изнутра осликана у 12. или почетком 13. века. Између цркве Никољаче и Краљеве цркве налазе се темељи цркве посвећене светом Јовану Крститељу. Западно од Богородичине цркве је трпезарија, саграђена од камена за време архиепископа Саве. На западној страни комплекса је звоник подигнут у 13. веку. Некада је у њему била капела, а сада се могу видети само фрагменти фресака. Остаци фресака који приказују родословно стабло Немањића, могу се наћи и на спољашњем делу припрате.

Марко Пауновић 7-3

СТАРИ ХРАСТ

Постоји велико дрво које представља свето место у мом крају. То је један храст. Налази се преко пута моје куће у Концареву. Огромно свето дрво, где се сваке године сече колач и плете велики венац од цвећа, класја пшенице и кукуруза. Тај венац се закачи око стабла храста и представља симбол здравља и доброг рода наредне године. На дан Свете Тројице, сваке године је неко колачар, тада долази свештеник, одржава се литургија, иде се три пута око храста и сече се колач. Тог дана се скупи пуно људи и деце сви су весели и сви заједно прослављамо тај празник. Храст је стар преко сто година, стабло и корење му је огромно, а у јесен има пуно жирова. Храст, пошто је освештан, не сме да се сече, нити да се ломе гране, нити да се узимају жиреви и бацају. Он представља нешто најсветије и најдрагоценије у мом крају.

Драган Марковић 5-3

„Српска слава” - Златковић Илија 4-1

ДРУЖИНА ОГЛЕДАЛЦЕ У КУЛТУРНОМ ЦЕНТРУ

У понедељак 30. септембра, у јагодинском Културном центру је отворена велика годишња изложба ликовне дружине „Огледалце“. Тмуран дан и киша нису могли да наруше топлу и интимну атмосферу која је владала у препуном фоајеу. Деца, родитељи, пријатељи и по неки случајни пролазник су имали прилике да се диве маштовитим решењима задатака које је деци задала Јасмина Ђорђевић, академски вајар и вођа ове већ чувене екипе. Ово је друга велика изложба веселе дружине која кроз различите ликовне технике представља публици свет око нас, виђен очима детета. Ни ове године нису изостала признања, али кажу да им је најдража награда са конкурса за стрип који је расписао наш Завичајни музеј, на тему „Стари Египат“. На овом конкурс, ликовна дружина „Огледалце“ је добила посебно признање за групни рад. Кажу да им је ово признање најдраже управо зато што су своје радове излагали као група. Такође, њихове радове можете видети на највећој на свету, онлајн галерији дечијих радова www.artsonia.com/museum.

Маске

Тема овогодишње изложбе је чувени јагодинац Јованча Мицић, угледни трговац и пустолов, надалеко познат по својим

авантурама. Пошавши од претпоставке да један пут око света није довољан да задовољи Јованчину жељу за путовањима, деца га шаљу у обилазак вашара по Поморављу. Са сваког вашара Јованча се враћа са сувениром са којим нас „Огледалце“ упознаје кроз своје радове. Посетиоци су имали прилику да виде пафте (старинске копче за појас), коледарске маске, традиционалне женске кецеље, лицидарска срца и комаде свиле, као и неке од Јованчиних доживљаја, све рађено најразличитијим техникама, од цртежа, преко колажа, до кашираног папира.

„Сваку од ових техника, колико год компликовано изгледала, деца су лако савладала.

Чини ми се, да што је техника тежа, то је деци био већи изазов. Рецимо, патинирање кашираног папира је врло комплексан процес, захтева стрпљење и велики труд, али су нам управо радови рађени у овој техници и најзанимљиви и деци најдражи.“, одала нам је једну од тајни Јасмина Ђорђевић. Осим што су се упознала са разним

ликовним техникама, деца су се кроз ову пустоловину упознала и са својим наслеђем и културом. Сваки од радова је био тема за причу која је полако настајала и постајала све богатија па смо имали прилику и да је чујемо кроз монолог чији је аутор Јасмина Ђорђевић, а у извођењу глумца Ненада Петровића, трансформисаног у чувеног Јованчу. Цео овај догађај је био употпуњен и музичком пратњом на хармоници Милана Миљковића, дугогодишњег члана КУД „Каблови“, и Јелене

Данковић која је отпевала неколико старих српских песама. Јелена је, иначе, професор шпанског језика и књижевности, али је одана свом наслеђу и каже да су ово песме које највише воли. На изложби смо могли и да се засладимо аутентичним српским посланицама које нам је великодушно понудила Маја Неговановић. Ни једно од признања која су деца добила није могло да се упореди са радошћу што могу да пробају Мајине кифлице и ванилице.

Јасмина Ђорђевић (лево) са гошћом програма Јеленом Данковић

„Идеја за цео овај пројекат је настала у кругу врло блиских пријатеља на слави код моје куме, а где би друго. Сви смо се усагласили да смо ми ти који треба да чувају сопствено наслеђе и да уместо да се жалимо, треба нешто и да урадимо. Моја дружина је била добро полазиште за план који је настао спонтано и прерастао у пројекат за који је свако био спреман да да свој допринос. Милан се јавио да одсвира нешто, Јелена да отпева, Маја да донесе колаче... Морам овом приликом да се захвалим свим тим људима који су били вољни да без икакве сопствене користи уложе велики труд“, поверила нам се Јасмина Ђорђевић. „Ово што видите овде, то је наш идентитет.

Тачно је да нема услова, ни пара, ни могућности, али ми смо успели да са минимумом средстава реализујемо веома важну идеју да смо ми носиоци сопствене историје и наслеђа и да нико други неће да их негује ако ми сами то не урадимо.“

ПРОЗОР КЕЦЕЉА - Прегача или кецеља је била обавезан део народне ношње. Сматрало се врло непристојним уколико девојка или жена изађе из куће без кецеље. Лети се носила преко дуге беле кошуље а зими преко вунене сукње. У неким деловима југоисточне Србије носиле су се чак две прегаче, једна напред а једна позади. Девојке су кецеље саме израђивале спремајући се за своје венчање, трудећи се да извезу што лепше цветне мотиве преко црног сомота или памука.

И заиста, после ове успешне и више него занимљиве вечери, остаје нам утисак да чак и најмањи напор и добра воља могу да допринесу очувању наше традиције и културног наслеђа. Ни једна тековина савременог живота не може да нанесе толико штете, колико наш немар према сопственој историји, култури и наслеђу. Нема опаравдања за малодушност. Ликовна дружина „Огледалце“ нам је пример и подсетник да се улагање у нашу децу највише исплати .

Вероучитељ Борис Милосављевић

КАКО СЕ ОСЕЋАМ ПРЕ УТАКМИЦЕ

Још као мала дивила сам се девојкама које су тренирале одбојку. Биле су увек насмејане, расположене, срећне. Дружиле су се, путовале, упознавале људе, посећивале нове градове и државе. Због тога сам и кренула на тренинг одбојке.

Данас поподне играмо такмицу са клубом Крагуј, који је један од бољих клубова у лиги. Све смо помало напете и свака од нас размишља о тактици. Ја играм на позицији примача. Мој задатак је да сваку прву лопту примим и упутим техничару. Понекад идем на блок или смечујем. Моја велика предност је што сам левакиња и што знам да изненадим противника. И за данас сам смислила да при сервису прве три лопте усмерим да падну одмах иза мреже - да буду кратке, а затим „лансирам“ дугу у задњи део терена. Друга ствар коју планирам да урадим јесте „кување“, а то значи да уместо да смечујем или дигнем саиграчици ја лагано пребацим лопту у противнички терен.

Сада журим да се сретнем са екипом раније, да бисмо се договориле и испланирале сваки потез. Видим да смо све

нервозне, чека нас јака утакмица. На тренераов предлог да играмо поставу 5:1, Петра је одушевљена, јер зна да ће играти либера; Анастасија мудро ћути јер је капитен и „мозак“ екипе; Вероника слуша и планира 20 скокова у сету; Анђела намрштено прати планирање; Јана једва чека да почне утакмица, а ја већ имам у глави да морам сваку лопту да стигнем. Решиле смо да добијемо утакмицу, бациле смо „коску“: „Ко је најбољи?“ , а цео тим у глас: „ЈА!!!“. Одосмо на загревање.

Победиле смо! Сав труд се исплатио. Биле смо боље него што смо очекивале. Цео тим је играо као једна. Ушле смо позитивног духа, играле спортски и фер, увек подржавале једна другу и знале да само тако можемо да победимо противника. Из хале излазимо срећне и задовољне, одлазимо на лимунаду а све оне девојчице које су са трибина гледале меч ме подсећају на мене некада. Зато тренирам одбојку.

Николија Милановић 7-2

„Заједнички свет“ - Ива С. И Вера Т. 4-4

ВИОЛОНЧЕЛО

Виолончело спада у породицу гудачких инструмената. Настало је у 16. веку. Веће је два до три пута од виолине и обод му је шири од обода виолине. Услед тога се и другачије држи при свирању. Самим тим положај је удобнији и доста помаже, нарочито при техници леве руке: она може цела, укључујући и палац, да се попне на гриф (врат) и могући су велики захвати, олакшане велике позиције као и флажолети. Делови виолончела су пужић, чивије, праг, гриф или врат, кобилица, F штимери, F отвори, две велике даске и шест дашчица и ножица. Има четири жице (A,D,G,C). Када се виолончело појавило као инструмент, жице су се правиле од мачијих црева, сад се праве од метала и пластике. Виолончело се држи између ногу, ослоњено на колена и закачено ножицом за под. Размак и положај руке је знатно већи него код виолине. На виолончелу звук настаје помоћу гудала, а жице се могу чупати и прстима. Звук излази кроз отворе. Виолончело је један је од значајнијих инструмената у оркестру, а и у камерној музици.

Овај инструмент има веома специфичан тон јер можемо свирати и дубоке бас тонове а и веома изражајне високе тонове. Звук вам се једноставно увуче под кожу, на виолончелу се могу свирати лепе романсе, распеване живахне песме, сонате,

маршеви, а данас поједине групе као што је Aposaliptyca свирају и познате рок обраде. То је инструмент који може све, на њему можете свирати тужне песме, али исто тако може имати моћнији звук од електричне гитаре. Најближи је људском гласу, то је универзални инструмент, јер можете чак и благо лупати по њему и тако правити тон. Некада су се виолончела правила само ручно у најпознатијим мајсторским радионицама. И данас су тако направљена виолончела најквалитетнија и најскупља. За израду мајсторских виолончела се користи најквалитетније сушено дрво, праве се са великом пажњом, ручно се склапају и лакирају. Таква виолончела имају квалитетнији и знатно продорнији звук од фабричких. Касније су почела да се производе и фабрички, али тако направљена виолончела не могу постићи квалитет као виолончела која праве најбољи мајстори.

Док свирам виолончело, мој инструмент је део мене. Док лежи на поду или је у футроли, оно је само парче дрвета. Оног момента када га узмем и почнем да свирам, оно добија душу, оживи и својим звуком оплемењује све око себе.

Милица Јаковљевић 7-2

ЦАРЕВА КЋИ И МЛАДИ КОВАЧ

Био једном један цар који је имао три сина и једну кћерку. Цар је волео сву децу, али највише кћерку која је личила на његову покојну жену.

Царева кћерка је била мезимица читавог царства, лепа колико и добра, није имала непријатеља. Племенитим делима је помагала деци царства. Живела је срећно и заштићено. Једног дана кренула је шетњу у пратњи дворских дама. Изненада, пред њима се створила једина зла особа у целом царству - опака вештица. Вековима је живела на врху планине Злобе. Постојале су многе легенде о њој које су се преносиле са колена на колена и застрашивале народ. Најпознатија легенда је била о настанку њеног прелепог врта. Дворске даме су плакале док је вештица одводила младу цареву кћерку. Немоћне, уплашене, са сузама у очима, дворске даме су отишле у двор и свима испричале да је царева кћерка отета. Царево срце је било сломљено. Од туге се разболе и паде у постељу. Видевши свог оца на самрти, браћа одлучише да крену у потрагу за својом отетом сестром.

„Посебни цветић” - Ана Милосављевић 2-4

Цело царство је туговало са њима. Сетили су се несрећног случаја, од пре петнаест година, када је њихова драга царица мистериозно нестала. Одлучни младићи су даноноћно ишли по шумама и долинама, брдима и планинама док нису стигли у подножје планине Злобе. Вештичине вртове су чували крилати змајеви који су летели над планином. Схвативши да не могу неопажено ући у вртове, царевићи застадоше. Нашли су преноћиште у малом селу близу планине. Ковач, стари човек, доброг срца, одан њиховом оцу, предложи им да остану код њега на вечери и конаку. Иако сиромашни, ковач и његова жена спремише им вечеру. Трудили се се да младићима буде пријатно у њиховом дому и да се осећају добродошло. Тада наиђе њихов син. Чувши причу реши да им се придружи у потрази. Целу ноћ је вредно радио и направио сваком царевићу мач. Ујутру, чим је сунце изашло, они су кренули ка замку. Ковачев син им је успут испричао легенду како вешица отима све младе и лепе жене из царства да би сачувала вечну лепоту и младост. Због тога и постоје камене статуе у њеном врту.

„Права Љубав“ - Лена Јовановић 2-3

Пошто је вештица бесмртна, камени оклоп једино може сломити права љубав. Када се једна девојка ослободи биће слободне и остале. Знајући тачно кад на стражи нема змајева, ковачев син их поведе и они неопажено уђоше у вртове. Љубав према сестри је браћи давала снагу и храброст да наставе даље. Док су браћа разговарала о сестри, млади ковачев син је имао утисак да је већ познаје. Када је угледа онако скамењену, заљуби се у њу на први поглед. Ослободише се све статуе и пресрећни царевих међу тим женама угледаше и своју мајку. Стару вештицу протераше уз царства. Сви заједно кренуше у двор. Видевши своју кћерку и жену цар одмах оздрави и организова велико весеље.

Цело царство је славilo са њима. Цар је упознао младог ковача коме дугује велику захвалност што су његова жена и кћерка живе, здраве и поново код куће. Уверио се у младићеву љубав према својој кћерки и допустио да се ожени њоме. Свадебно весеље је трајало три дана и сви су живели срећно и задовољно до краја живота.

Иван Ивановић 5-3

„У свету постоји једно царство...” - Вељко Јарић 1-4

Лука Милорадовић 2-4

Милица Димитријевић 2-2

Иван Антонијевић 2-3

Кристина Репић

Драгана Стевановић

Стефан Милић 2-4

Стефан Лука 3-4

Анастасија Младеновић 2-4

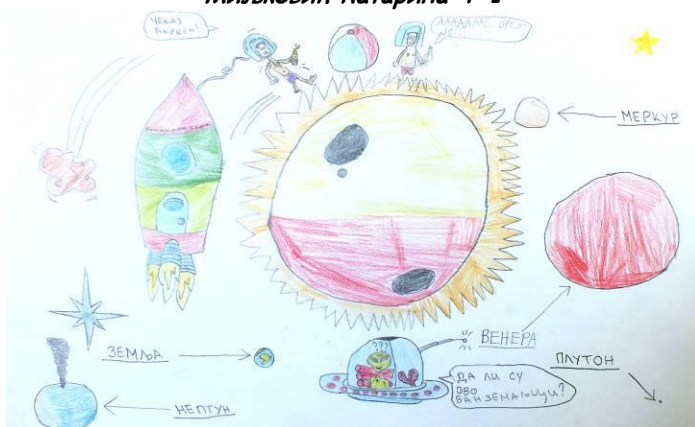
Леда Качаревић 2-4

Вук Рацић 1-4

Миљковић Катарина 4-1

Алекса С. И Никола М. 4-2

Миа Томић 1-4

ПОЛА ВЕКА ЗНАЊА И ВАСПИТАЊА

*Драге колеге и ученици, честитамо вам овај велики јубилеј,
и да свима нама Господ Бог подари пуно здравља, љубави,
среће, и пуно успеха у раду, да останемо најбољи,
и будемо још бољи, живи били и увек срећни били....*

уредништво

најбољи радови на тему : "Наш свет.."

Сташа Х. и Милан П. 4-1

Анастасија М. и Ивона Ј. 4-2

Каролина М. и Теодора А. 4-4

